

Vec C-518/23

**Zhrnutie návrhu na začatie prejudiciálneho konania podľa článku 98 ods. 1
Rokovacieho poriadku Súdneho dvora**

Dátum podania:

10. august 2023

Vnútroštátny súd:

Bundesgerichtshof

Dátum rozhodnutia vnútroštátneho súdu:

27. júl 2023

Žalobca a navrhovateľ v konaní o opravnom prostriedku „Revision“:

Bundesverband der Verbraucherzentralen und Verbraucherverbände
– Verbraucherzentrale Bundesverband e. V.

Žalovaná a odporkyňa v konaní o opravnom prostriedku „Revision“:

NEW Niederrhein Energie und Wasser GmbH

Predmet konania vo veci samej

Ochrana spotrebiteľa – Reklama – Cena elektriny – Smernica 2005/29/ES – Článok 7 ods. 1 a ods. 4 písm. c) – Informácie o spôsobe výpočtu ceny

Predmet a právny základ návrhu na začatie prejudiciálneho konania:

Výklad práva Únie, článok 267 ZFEÚ

Prejudiciálna otázka

Má byť informácia o spôsobe výpočtu ceny, ktorú má poskytnúť obchodník podľa článku 7 ods. 1 a ods. 4 písm. c) smernice 2005/29/ES, v prípade, že stanovenie ceny závisí od spotreby, podaná tak, že spotrebiteľ na základe informácie môže sám vypočítať cenu, ak pozná svoju spotrebu?

Uvedené predpisy Únie

Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2005/29/ES z 11. mája 2005 o nekalých obchodných praktikách podnikateľov voči spotrebiteľom na vnútornom trhu, a ktorou sa mení a dopĺňa smernica Rady 84/450/EHS, smernice Európskeho parlamentu a Rady 97/7/ES, 98/27/ES a 2002/65/ES a nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 2006/2004 (ďalej len „smernica o nekalých obchodných praktikách“) (Ú. v. EÚ L 149, 2005, s. 22), najmä článok 7 ods. 1 a ods. 4 písm. c)

Uvedené vnútroštátne predpisy

Gesetz gegen den unlauteren Wettbewerb (UWG) (zákon o nekalej súťaži), najmä § 5a ods. 1 a § 5b ods. 1 bod 3

Zhrnutie skutkového stavu a konania

- 1 Žalobca je združením zastrešujúcim 16 spotrebiteľských organizácií v Nemecku. Žalovaná je energetický podnik pôsobiaci na území celého Nemecka, ktorý dodáva elektrinu súkromným domácnostiam, medzi iným aj zákazníkom, ktorí odoberajú elektrinu na vykurovanie pre akumulčné teleso, ktoré vykuruje elektrinou odoberanou v noci. Počas nočných hodín určených k odberu elektriny ponúka žalovaná svoju elektrinu pre týchto zákazníkov za nízku tarifu. Táto je výhodnejšia ako vysoká tarifa platná počas ostatných hodín. Zákazníci

s akumuláčnym telesom, ktoré vykuruje s elektrinou odoberanou v noci, používajú pri nabíjaní vykurovacích telies elektrinu odoberanú za nižšiu tarifu.

- 2 V závislosti od miestnych podmienok sa v prípade týchto zákazníkov zaznamenáva spotreba elektriny na vykurovanie a elektriny na všeobecnú spotrebu oddelene alebo spolu. V prípade spoločného zaznamenávania sa používa elektromer pre dvojakú tarifu, ktorý má dve záznamové jednotky. Jednou záznamovou jednotkou sa zaznamenáva spotreba elektriny počas času určeného k odberu elektriny za nízku tarifu, a druhou spotreba elektriny počas ostatných hodín za vysokú tarifu. Avšak počas platnosti nízkej tarify dochádza popri spotrebe elektriny na vykurovanie aj k spotrebe všeobecnej elektriny, ktorá sa nedá zaznamenať osobitne. Prevádzkovateľ distribučnej sústavy dodávateľom elektriny určuje takzvané množstvo na kompenzáciu, ktorým sa časť spotrebovanej elektriny meranej za nízku tarifu paušálne vyúčtuje podľa vysokej tarify. Žalovaná o tomto množstve na kompenzáciu určenom prevádzkovateľom distribučnej sústavy informuje ďalej svojich zákazníkov. Miestny prevádzkovateľ distribučnej sústavy v sídle žalovanej určil množstvo na kompenzáciu vo výške 25 %.
- 3 Žalovaná vo svojich Všeobecných obchodných podmienkach, oboznámenie sa s ktorými musí zákazník počas objednávky na internete potvrdiť kliknutím, poukazuje na to, že časy určené k odberu elektriny a množstvo na kompenzáciu určuje miestny prevádzkovateľ distribučnej sústavy. Ďalej oznámila, aké časy určené k odberu elektriny a aké časové obdobie pre platnosť nižšej tarify určil prevádzkovateľ distribučnej siete v jej sídle, a uviedla ním určené množstvo na kompenzáciu vo výške 25 %.
- 4 Na svojej internetovej stránke žalovaná ponúka kalkulačku pre výpočet tarify elektriny, ktorú môžu používať aj zákazníci, ktorí odoberajú elektrinu na vykurovanie a majú elektromer pre dvojakú tarifu. Do kalkulačky tarify musia zadať svoje poštové smerovacie číslo, ako aj spotrebované množstvo vo vysokej aj nízkej tarife. Zákazníci na konci dostanú ponuku tarify, ktorú môžu prijať.
- 5 Žalobca namieta návrhy tarify, ktoré sú vygenerované žalovanou prostredníctvom kalkulačky na výpočet tarify. Vykázaná celková suma je príliš nízka, keďže nezohľadňuje množstvo na kompenzáciu.
- 6 Žalobca navrhuje zaviazat' žalovanú, aby okrem iného upustila od konania spočívajúceho v tom, že propaguje, resp. umožňuje propagovať, ponuku pre elektrinu na vykurovanie a pritom v celom procese objednávky výslovne neupozorňuje spotrebiteľa pri spôsobe výpočtu ceny pre elektrinu na vykurovanie na konkrétne množstvo na kompenzáciu pri spoločnom meraní elektriny na vykurovanie a pre domácnosť s elektromerom pre dvojakú tarifu (ďalej len „návrh na upustenie od konania“).
- 7 Návrhom na upustenie od konania žalobca vystupuje proti reklame žalovanej na jej internetovej stránke s ponukou pre elektrinu na vykurovanie bez výslovného

poukázania „na konkrétne množstvo na kompenzáciu pri spôsobe výpočtu pre elektrinu na vykurovanie“. Nikde počas procesu objednávania nie je oznámený odkaz na percentuálne množstvo na kompenzáciu, ktoré sa uplatňuje. Len vo Všeobecných obchodných podmienkach žalovanej sa nachádza odkaz na paušálnu percentuálnu kompenzáciu medzi nízkou a vysokou tarifou vo výške 25 %. Žalovaná podľa žalobcu neinformuje spotrebiteľa v rámci procesu objednávania, ktorý nasleduje po použití kalkulačky pre výpočet tarify, pre konkrétne poštové smerovacie číslo, ktoré zákazník zadal, o percentuálnej sadzbe množstva na kompenzáciu, ktoré určil prevádzkovateľ distribučnej siete a ona oznámila ďalej.

- 8 Landgericht (krajinský súd, Nemecko) žalobu zamietol. Odvolanie žalobcu podané proti tomuto rozhodnutiu Oberlandesgericht (vyšší krajinský súd, Nemecko) zamietol.

Zhrnutie odôvodnenia návrhu na začatie prejudiciálneho konania

- 9 Návrhu na upustenie od konania je potrebné vyhovieť, ak informácia o spôsobe výpočtu ceny, ktorú má žalovaná poskytnúť podľa § 5a ods. 1 a § 5b ods. 1 bodu 3 UWG [článok 7 ods. 1 a ods. 4 písm. c) smernice 2005/29] musí obsahovať percentuálnu sadzbu množstva na kompenzáciu platnú pre jednotlivých zákazníkov ako „podstatnú informáciu“.
- 10 Podľa § 5a ods. 1 UWG sa nekalého konania dopúšťa aj ten, kto spotrebiteľa alebo iný trhový subjekt uvedie do omylu tým, že mu neposkytne podstatnú informáciu, (bod 1) ktorú spotrebiteľ alebo iný účastník trhu potrebuje v závislosti od kontextu na to, aby urobil kvalifikované rozhodnutie o obchodnej transakcii, a (bod 2) ktorej neuvedenie je spôsobilé podnietiť spotrebiteľa alebo iný trhový subjekt urobiť rozhodnutie o obchodnej transakcii, ktoré by inak neurobil. Podľa § 5a ods. 3 UWG je pri posúdení, či došlo k zatajeniu podstatných informácií, nutné vziať do úvahy (bod 1) priestorové alebo časové obmedzenia v dôsledku komunikačných prostriedkov zvolených pre obchodnú transakciu, ako aj (bod 2) každý krok obchodníka, aby spotrebiteľovi alebo inému trhovému subjektu sprístupnil informácie inými prostriedkami, ako sú komunikačné prostriedky zvolené pre obchodnú transakciu. Táto úprava predstavuje presadenie článku 7 ods. 1 až 3 v spojení s článkom 2 písm. k) smernice 2005/29.
- 11 V § 5b ods. 1 UWG sú uvedené informácie, ktoré – pokiaľ priamo nevyplývajú z okolností – sa považujú za podstatné v zmysle § 5a ods. 1 UWG, ak sú tovary alebo služby s odkazom na ich vlastnosti a cenu ponúkané spôsobom primeraným pre použitý komunikačný prostriedok tak, že priemerný spotrebiteľ môže uzavrieť transakciu. Táto úprava predstavuje vykonanie článku 7 ods. 4 v spojení s článkom 2 písm. i) smernice 2005/29. K týmto informáciám podľa § 5b ods. 1 bodu 3 UWG patrí celková cena alebo v prípadoch, v ktorých sa takáto cena nemôže vypočítať vopred na základe kvality tovaru alebo služby, spôsob výpočtu ceny, ako aj prípadne všetky ďalšie náklady na dopravu, dodanie alebo poštovné alebo v prípade, v ktorých sa tieto náklady nemôžu vypočítať vopred, skutočnosť,

že takéto dodatočné náklady môžu vzniknúť. Tento predpis vychádza z článku 7 ods. 4 písm. c) smernice 2005/29.

- 12 Dodávanie elektriny, ktoré propaguje žalovaná voči spotrebiteľom, sa podľa § 5b ods. 1 UWG ponúka tak, že priemerný spotrebiteľ môže uzavrieť obchodnú transakciu.
- 13 Nemecký zákonodarca pri prebratí článku 7 ods. 4 smernice 2005/29 namiesto pojmu „výzva na kúpu“ použitého v smernici použil opisné vyjadrenie, že tovary alebo služby sú ponúknuté tak, aby priemerný spotrebiteľ mohol uzavrieť transakciu. Podľa výkladu § 5b ods. 1 UWG, ktorý má byť v súlade so smernicou, pre ponuku v zmysle tohto predpisu postačuje, aby existovala výzva na kúpu v zmysle článku 7 ods. 4 smernice 2005/29. Podľa judikatúry Súdneho dvora je tomu tak, keď informácia o produkte uvádzanom na trhu a jeho cene je dostatočná na to, aby spotrebiteľ mohol prijať rozhodnutie o obchodnej transakcii, pričom nie je potrebné, aby obchodná komunikácia obsahovala takisto konkrétny prostriedok kúpy produktu alebo aby sa objavila v blízkosti, alebo v rámci takéhoto prostriedku (pozri rozsudok z 12. mája 2011, Ving Sverige, C-122/10, EU:C:2011:299, bod 33). Rozhodnutie o obchodnej transakcii podľa článku 2 písm. k) smernice 2005/29 (§ 2 ods. 1 bod 1 UWG) je akékoľvek rozhodnutie spotrebiteľa o tom, či, ako a za akých podmienok produkt kúpi; to podľa judikatúry Súdneho dvora zahŕňa aj rozhodnutie, ktoré priamo súvisí s týmto rozhodnutím, najmä rozhodnutie navštíviť obchod (pozri rozsudok z 19. decembra 2013, Trento Sviluppo a Centrale Adriatica, C-281/12, EU:C:2013:859, bod 36) a, podľa názoru vnútroštátneho súdu, otvorenie predajnej stránky na internete.
- 14 Napadnutá reklama žalovanej predstavuje výzvu na kúpu a tým ponuku v zmysle § 5b ods. 1 UWG. Spotrebiteľ pri používaní kalkulačky na výpočet tarify žalovanej dostane podstatné informácie, ktoré potrebuje, aby sa rozhodol o obchodnej transakcii uzavretia zmluvy o dodávke elektriny so žalovanou. Internetová stránka žalovanej spotrebiteľovi dokonca umožňuje, aby na základe výsledkov výpočtu tarify s ňou bezprostredne uzavrel zmluvu o dodávke elektriny. Keďže smerodajné rozhodnutie o obchodnej transakcii spočíva už v začatí procesu objednávky, odkaz na množstvo na kompenzáciu vo Všeobecných obchodných podmienkach žalovanej, ktoré spotrebiteľovi oznamuje v rámci tohto procesu objednávky, už z časových dôvodov nie je vhodný na to, aby si [ním] splnila informačnú povinnosť.
- 15 Žalovaná v spornom prípade má preto v zásade už pri výzve na kúpu poskytnúť informácie o spôsobe výpočtu ceny podľa článku 7 ods. 1 a ods. 4 písm. c) smernice 2005/29 (§ 5a ods. 1, § 5b ods. 1 bod 3 UWG).
- 16 (Celkovú) cenu vzniknutú za dodanie elektriny vzhľadom na povahu produktu nemožno stanoviť vopred, keďže závisí od skutočne spotrebovaného množstva elektriny. Skutočne spotrebované množstvo elektriny sa môže odlišovať od množstva elektriny, ktorú spotrebiteľ zadal do kalkulačky pre výpočet tarify žalovanej.

- 17 V spornom prípade vzniká otázka, na ktorú nemožno odpovedať bez pochybností, a síce, či informácia, ktorú má poskytnúť obchodník podľa článku 7 ods. 1 a ods. 4 písm. c) smernice 29 (§ 5a ods. 1 a § 5b ods. 1 bod 3 UWG), o spôsobe výpočtu ceny v prípade určovania ceny v závislosti od spotreby, má byť podaná tak, že spotrebiteľ na základe informácie môže sám vypočítať cenu, ak pozná svoju spotrebu.
- 18 Podľa judikatúry Súdneho dvora k spôsobe výpočtu ceny patrí spôsob výpočtu konečnej ceny a prípadne aj dodatočné náklady či skutočnosť, že tieto náklady znáša spotrebiteľ (pozri rozsudok z 12. mája 2011, Ving Sverige, C-122/10, EU:C:2011:299, bod 65). Vnútroštátny súd má v tejto súvislosti preskúmať, či vynechanie spôsobu výpočtu konečnej ceny spotrebiteľovi nebráni v tom, aby sa informovane rozhodol o obchodnej transakcii a teda nezapríčinil, že uzavrie obchodnú transakciu, ktorú by inak neuzavrel. Prináleží mu takisto zohľadniť inherentné limity použitého nosiča komunikácie, povahu a znaky produktu, ako aj iné opatrenia, ktoré obchodník naozaj prijal, aby dal spotrebiteľovi k dispozícii informácie (pozri rozsudky z 12. mája 2011, Ving Sverige, C-122/10, EU:C:2011:299, body 65 až 72, a z 26. októbra 2016, C-611/14, EU:C:2016:800, bod 58 a body 62 až 64).
- 19 Spotrebiteľ potrebuje informácie o konkrétnej percentuálnej sadzbe množstva na kompenzáciu, aby urobil kvalifikované rozhodnutie, a opomenutie týchto informácií môže zapríčiniť, že sa rozhodne o obchodnej transakcii, pre ktorú by sa inak nerozhodol.
- 20 Podmienky § 5a ods. 1 bodov 1 a 2 UWG (článok 7 ods. 1 smernice 2005/29), ktoré vyžadujú, že spotrebiteľ opomenutú informáciu potrebuje v závislosti od kontextu na to, aby urobil kvalifikované rozhodnutie o obchodnej transakcii, a že opomenutie tejto informácie môže zapríčiniť, že priemerný spotrebiteľ urobí rozhodnutie o obchodnej transakcii, ktoré by inak neurobil, je potrebné preskúmať osobitne.
- 21 Niektorí prevádzkovatelia distribučných sietí určujú dodávateľom elektriny množstvo na kompenzáciu. Výška percentuálnej sadzby množstva na kompenzáciu je teda závislá od rozhodnutia prevádzkovateľa distribučnej siete. V konaní na súde rozhodujúcom o opravnom prostriedku „Revision“ je navyše potrebné ako základ použiť v prospech žalobcu jeho sporné tvrdenie, že nie všetci dodávatelia elektriny oznámia zákazníkovi množstvo na kompenzáciu stanovené prevádzkovateľom distribučnej siete. Podľa toho sú ďalšie podmienky § 5a ods. 1 bodov 1 a 2 UWG v spornom prípade splnené, keďže až výška percentuálnej sadzby množstva na kompenzáciu zahrnutého žalovanou vo výpočte ceny umožňuje porovnanie ponuky žalovanej s ponukou iných dodávateľov elektriny. To platí inak aj vtedy, ak všetci dodávatelia elektriny zákazníkovi oznámia množstvo na kompenzáciu stanovené prevádzkovateľom distribučnej siete rovnakým spôsobom, keďže môžu existovať dve konkurenčné ponuky, z ktorých jedna má výhodnejšiu cenu v nízkej tarife a druhá výhodnejšiu cenu vo vysokej

- tarife. To, ktorá ponuka je pre spotrebiteľa výhodnejšia, záleží potom (aj) na percentuálnej sadzbe množstva na kompenzáciu.
- 22 Nebolo konštatované, ani nie je zrejmé, že žalovaná, ktorá na svojej internetovej stránke uskutočňuje propagáciu s využitím kalkulačky na výpočet tarify, podlieha obmedzeniam z dôvodu ňou použitého komunikačného prostriedku.
 - 23 Vo veci vzniká otázka, na ktorú sa nedá bez pochybností odpovedať, a síce, ako sa má vykladať spojenie „spôsob výpočtu ceny“ v zmysle článku 7 ods. 1 a ods. 4 písm. c) smernice 2005/29 (§ 5a ods. 1, § 5b ods. 1 bod 3 UWG). Touto prejudiciálnou otázkou sa má objasniť, či informácia, ktorú má poskytnúť obchodník podľa článku 7 ods. 1 a ods. 4 písm. c) smernice 29/ES, o spôsobe výpočtu ceny v prípade tvorby ceny závislej od spotreby, má byť podaná tak, že spotrebiteľ na základe informácie môže sám vypočítať cenu, ak pozná svoju spotrebu.
 - 24 Formulácia „spôsob výpočtu ceny“ umožňuje výklad v tom zmysle, že postačuje, ak obchodník informuje len všeobecne o zložkách relevantných pre výpočet ceny a spôsobe výpočtu ceny. V tejto súvislosti Súdny dvor rozhodol, že informačná povinnosť týkajúca sa spôsobu ceny sa týka aj spôsobu výpočtu konečnej ceny (pozri rozsudok z 12. mája 2011, Ving Sverige, C-122/10, EU:C:2011:299, bod 65), to však rovnako nebráni takémuto výkladu.
 - 25 Účel smernice 2005/29, aby sa zabezpečila vysoká úroveň ochrany spotrebiteľa (pozri odôvodnenia 5 a 6, ako aj článok 1 smernice 2005/29; rozsudok z 26. októbra 2016, Canal Digital Danmark, C-611/14, EU:C:2016:800, bod 25 a nasl. a bod 62) by mohli hovoriť v prospech toho, že informácie musia spotrebiteľovi umožniť to, aby zistil cenu. Avšak zo smernice 2005/29 sa nedá odvodiť žiadne ďalšie spresnenie pojmu „spôsob výpočtu ceny“.
 - 26 Aj normatívny kontext článku 7 ods. 4 písm. c) smernice 2005/29 by mohol hovoriť proti predpokladu, že postačuje všeobecný odkaz na množstvo na kompenzáciu, ktoré sa má zohľadniť. Pre ďalšie náklady na dopravu, dodanie alebo poštovné, ktoré nemožno rozumne stanoviť vopred, stačí potom uvedenie skutočnosti, že do ceny môžu byť zarátané takéto ďalšie náklady. Táto časť úpravy sa však netýka informácií o spôsobe výpočtu ceny (pozri návrhy generálneho advokáta Mengozzi vo veci Citroën Commerce, C-476/14, EU:C:2015:814, bod 73). To by mohlo poukazovať na to, že v tejto súvislosti sú nevyhnutné ďalšie informácie. V spornom prípade nejde o ďalšie náklady, ale o spôsob výpočtu konečnej ceny.
 - 27 Vnútroštátny súd poukazuje okrem toho, na to, že opomenutie informácie predpokladá, že informácia patrí do oblasti činnosti a zodpovednosti obchodníka alebo že si ju s primeranými nákladmi môže zistiť. To zohľadňuje skutočnosť, že informačné povinnosti obmedzujú slobodu podnikania (článok 16 Charty základných práv Európskej únie) a preto musia byť primerané. Smernica 2005/29 sa vo svojom článku 7 ods. 3 týka len úpravy o priestorových a časových

obmedzeniach komunikačného prostriedku použitého obchodníkom, avšak nie dostupnosti alebo zaobstarania informácie. Ak však tento aspekt zostane úplne nezohľadnený, obchodník by sa v takýchto prípadoch musel vzdať reklamy v podobe výzvy na kúpu a použiť iné formy reklamy. Odvolací súd ako súd, ktorý má rozhodnúť vo veci samej, však neurčil, že pre žalovanú nebolo možné, aby si zistila informáciu o percentuálnej sadzbe množstva na kompenzáciu. V odvolacom rozsudku síce uviedol, že žalovanej nemohla uviesť konkrétne množstvo na kompenzáciu, avšak chýbajú zistenia o tom, aké náklady by žalovanej vznikli, ak by percentuálne sadzby množstva na kompenzáciu, ktoré sú jej už známe, spojila do jednej databázy, a percentuálne sadzby, ktoré ešte nepozná, doplnila opýtaním sa u predmetného prevádzkovateľa distribučnej siete, a ak by, aby informácie aktualizovala.